

Schooltypen

Uw kind gaat minimaal twaalf jaar - en meestal langer - naar school. Hij of zij komt dus in aanraking met het primair onderwijs en het voortgezet onderwijs. Na deze verplichte onderdelen kan uw kind verder leren in een vervolgopleiding.

Basisonderwijs

Verzamelnaam voor het openbaar en bijzonder basisonderwijs en het speciaal basisonderwijs. Duur: acht jaar.

Voortgezet onderwijs

Het voortgezet onderwijs sluit direct aan op het primair onderwijs. Er zijn verschillende onderwijssoorten:

- Praktijkonderwijs (maximaal zes jaar)
- VMBO - voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs (vier jaar), eventueel ondersteund door LWOO - leerwegondersteunend onderwijs.
- HAVO - hoger algemeen voortgezet onderwijs (vijf jaar)
- VWO - voorbereidend wetenschappelijk onderwijs (zes jaar): gymnasium en atheneum.

Praktijkonderwijs

Sommige leerlingen leren beter en prettiger door het onderwijs zo praktisch mogelijk te geven en veel individuele begeleiding te bieden. Daar speelt het praktijkonderwijs op in. De leerling wordt opgeleid voor de regionale arbeidsmarkt.

Om naar een school voor praktijkonderwijs te gaan heeft uw kind een verwijzing nodig van een Regionale Verwijzingscommissie (RVC). De school waar u uw kind aanmeldt, neemt contact op met deze commissie. Die beoordeelt aan de hand van een onderwijskundig rapport of uw kind in aanmerking komt voor het praktijkonderwijs.

De brugklas

Op het VMBO, de HAVO en het VWO heet het eerste leerjaar de brugklas. Sommige scholen kijken in de brugklas (of een tweejarige brugperiode) welk onderwijstype het meest geschikt is. Andere scholen plaatsen uw kind meteen - op grond van het advies van de basisschool - al in een brugklas van een bepaald onderwijstype, maar geven het wel de kans naar een ander type over te stappen.

De basisvorming

De eerste twee of drie jaar van het VMBO, de HAVO en het VWO worden gevormd door de basisvorming. Er zijn veranderingen in de basisvorming uitgevoerd, maar tot nu toe volgen leerlingen tijdens de basisvorming in ieder geval de volgende vakken, zij het op verschillende niveaus:

Nederlands, Aardrijkskunde, Engels, Biologie, Duits of Frans, Natuurkunde, Scheikunde, Wiskunde, Economie, Techniek, Verzorging, Informatiekunde, Lichamelijke opvoeding, Geschiedenis en staatsinrichting + twee kunstvakken.

De school kiest uit: tekenen, handvaardigheid, fotografie, film, muziek, drama of dans.

Na de basisvorming kiezen leerling en school samen voor onderwijs op VMBO-, HAVO- of VWO-niveau.

VMBO - voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs

Het VMBO is een nieuwe schoolsoort die in 1999 is ingevoerd en vervangt het vroegere VBO en de MAVO. Het VMBO leidt leerlingen op voor het middelbaar beroepsonderwijs (MBO) of in sommige gevallen voor doorstroming naar de HAVO. Het VMBO duurt vier jaar. In de eerste twee jaar krijgen de leerlingen de basisvorming. Na het tweede jaar kiest de leerling voor de leerweg die het beste bij hem of haar past. Er zijn vier verschillende leerwegen:

- De basisberoepsgerichte leerweg (VMBO-B)
Naast een aantal algemene vakken wordt twaalf uur per week besteed aan praktijkvakken. Leerlingen kunnen doorstromen naar niveau 1 en 2 van het MBO.
- De kaderberoepsgerichte leerweg (VMBO-K)
Naast algemene vakken is er twaalf uur per week aandacht voor praktijkvakken die gericht zijn op één beroep. De leerling kan doorstromen naar niveau 3 en 4 van het **MBO**.
- De gemengde leerweg (VMBO-G)
Vier uur per week praktijkvakken, gericht op één specifieke richting. Verder algemene vakken. De leerling kan doorstromen naar niveau 3 en 4 van het **MBO**.
- De theoretische leerweg (VMBO-T)
Hier richten leerlingen zich nog niet op één beroep. Ze volgen alleen algemene vakken. Doorstroming mogelijk naar niveau 3 en 4 van het **MBO** of naar de HAVO.

Leerlingen die VMBO-B, VMBO-K of VMBO-G volgen, moeten ook een beroepsrichting kiezen: een sector. Binnen elke sector zijn verschillende afdelingen. Er zijn vier sectoren:

- Techniek - met de afdelingen bouw, grafisch, metaal, voertuigen, elektro, installatie, transport en logistiek.
- Landbouw - afdelingen: landbouw en natuurlijke omgeving, levensmiddelentechnologie.
- Economie - afdelingen: administratie, consumptief, commerciële dienstverlening, mode en kleding
- Zorg en Welzijn - afdelingen: uiterlijke verzorging, verzorging.

Niet elke school heeft alle afdelingen in huis. Een leerling kan dus niet overal 'voertuigentechniek' of 'uiterlijke verzorging' volgen. Hou daar rekening mee bij de schoolkeuze, die heel bepalend is. Aan de andere kant zijn er ook scholen waar verschillende afdelingen worden gecombineerd. Dit heet het intrasectorale programma. Een aantal scholen bieden keuzeprogramma's aan die gericht zijn op doorstroom naar het mbo. Dit zijn sport, dienstverlening, veiligheid, kunst & cultuur en ICT.

Leerwegondersteunend onderwijs (LWOO)

Leerwegondersteunend onderwijs is voor leerlingen die extra hulp nodig hebben om hun VMBO-diploma te halen. Deze ondersteuning wordt in het gewone VMBO gegeven, maar niet op alle VMBO-scholen. Kijk hiervoor in de 'Amsterdamse keuzegids voortgezet onderwijs'.

De basisschool geeft aan of uw kind leerwegondersteunend onderwijs nodig heeft. De VMBO-school waar u zich aanmeldt, doet een aanvraag voor deze ondersteuning bij de Regionale Verwijzingscommissie (RVC). De commissie toetst uw kind ter beoordeling van de aanvraag.

HAVO - Hoger Algemeen Voortgezet Onderwijs

De HAVO duurt vijf jaar en is een voorbereiding op het hoger beroepsonderwijs (HBO) of dient als doorstroming naar het voorbereidend wetenschappelijk onderwijs (VWO). Na de basisvorming kiezen havo-leerlingen een 'profiel', een vakkenpakket met zowel verplichte als keuzevakken. Er zijn vier profielen:

- Cultuur en maatschappij
- Economie en maatschappij
- Natuur en gezondheid
- Natuur en techniek

Studiehuis

Vanaf de vierde klas zitten de leerlingen in het 'studiehuis'. Hierin staat zelfstandig leren centraal. Naast klassikale lessen is er veel ruimte voor individuele werkvormen.

VWO - voorbereidend wetenschappelijk onderwijs

Het VWO - atheneum of gymnasium - duurt zes jaar en is een voorbereiding op een studie aan een universiteit. In de eerste twee jaar krijgen de leerlingen onder meer de vijftien vakken van de basisvorming. Alle vwo-leerlingen krijgen tot en met de derde klas Frans, Duits en Engels. Aan het eind van het derde jaar kiezen ze een profiel, een vakkenpakket met zowel verplichte als keuzevakken. Er zijn vier profielen:

- Cultuur en maatschappij
- Economie en maatschappij
- Natuur en gezondheid
- Natuur en techniek

Het gymnasium is een VWO-opleiding met als extra vakken Latijn, Grieks en klassieke culturele vorming. Het tweetalig VWO is een VWO-opleiding waarin vanaf de brugklas ongeveer de helft van de vakken in het Engels gegeven wordt.

Vanaf de vierde klas zitten alle VWO-leerlingen in het 'studiehuis'. Hierin staat zelfstandig leren centraal. Naast klassikale lessen is er veel ruimte voor individuele werkvormen.

Na het voortgezet onderwijs

Na het voortgezet onderwijs zijn er allerlei mogelijkheden om verder te leren. Met een VMBO-diploma kan een leerling doorstromen naar het middelbaar beroepsonderwijs (MBO). Een logische stap na de HAVO is het hoger beroepsonderwijs (HBO) en met een VWO-diploma kan een leerling naar de universiteit, waar wetenschappelijk onderwijs wordt gegeven.